

Sygn. akt I C 1525/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 24 listopada 2016 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Janaszek

Protokolant: Agnieszka Sałańska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 w Warszawie na rozprawie

w sprawie z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą we W.

przeciwko J. B.

o zapłatę kwoty 2.500,92 zł

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 1525/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do tut. Sądu w dniu 17 sierpnia 2016 roku (data stempla pocztowego-k.31v.) (...) Bank wniósł o zasądzenie od J. B. kwoty 2500,92 zł, na którą składały się:

- a) kwota 2076, 53 zł z tytułu niespłaconych transakcji gotówkowych z odsetkami umownymi w wysokości 10% w stosunku rocznym liczonymi od dnia 29 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;
- b) kwota 174,11 zł z tytułu odsetek umownych naliczanych od kwot, obciążających rachunek karty na skutek dokonywania przez dłużnika transakcji kartowych, począwszy od daty księgowania pierwszej transakcji, od której zostały naliczone odsetki, to jest od dnia 14 maja 2014 roku do dnia wystawienia pozwu to jest 28 czerwca 2016 roku w wysokości stopy procentowej wskazanej w wykazie operacji na rachunku karty. Wykaz transakcji wraz z datą ich księgowania oraz stopą oprocentowania został przedstawiony w „Wykazie operacji na rachunku karty” wraz z dalszymi odsetkami w wysokości odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- c) kwota 50,28 zł tytułem poniesionych kosztów monitów i upomnień związanych z dochodzeniem należności wynikających z czynności bankowych to jest zawartej umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty oraz koszty ubezpieczenia spłaty kredytu, zabezpieczenia operacji kartą oraz opłaty wynikające z czynności bankowej, to jest umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty, nie związane z dochodzeniem należności. Powód dodatkowo wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu w wysokości 117 zł.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 6 maja 2014 roku powód i pozwany zawarli umowę o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty nr (...).

Na podstawie tej umowy powód przyznał pozwanemu limit kredytowy w wysokości 2.600 zł oraz zobowiązał się ponadto do wydania karty i rozliczenia transakcji dokonanych przy jej użyciu oraz prowadzenia rachunku karty. Pozwany zobowiązał się do dokonywania spłaty kwot transakcji wraz z należnymi odsetkami i kwotami opłat i prowizji w wysokości co najmniej minimalnej kwoty spłaty podanej w wyciągu karty. Pozwany otrzymał kartę i po

jej aktywacji dokonał przy jej pomocy transakcji na łączną kwotę 2.076,53 zł. Powód przez okres kilku miesięcy podejmował próby polubownego pozasądowego rozwiązania sporu oraz spowodowania dobrowolnej spłaty zadłużenia przez pozwanego, które zakończyły się bezskutecznie. Powód wypowiedział umowę z pozwanym. W ostatnim dniu okresu wypowiedzenia to znaczy 19 stycznia 2016 roku cała niespłacona wierzytelność została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. Pomimo upływu tak wyznaczonego terminu spłaty należności pozwany nie spłacił całości zadłużenia. Obciążenie rachunku karty dokonywane jest w dacie księgowania transakcji przez bank i od tego dnia naliczane są odsetki do dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia (pozew-k.2-10).

Pozwany nie wdał się w spór w niniejszej sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 maja 2014 roku powód zawarł z pozwanym umowę limitu kredytowego i wydania karty C. nr (...). Zgodnie z treścią tej umowy powód przyznał pozwanemu limit kredytowy w wysokości 2600 zł oraz wydał pozwanemu kartę C. o numerze tożsamym z numerem umowy. Kwota limitu miała być postawiona do dyspozycji pozwanego z chwilą aktywacji karty. Powód mógł wypowiedzieć powyższą umowę w wypadku: utraty zdolności kredytowej przez pozwanego, braku spłaty wymagalnego zadłużenia lub jego części, po uprzednim wezwaniu pozwanego do spłaty niespłaconych spłat lub ich części w terminie określonym przez powoda, nie krótszym jednak niż 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Okres wypowiedzenia wynosił 2 miesiące. Z końcem okresu wypowiedzenia całe zadłużenie stawało się natychmiast wymagalne (dowód: umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty C. nr (...) z dnia 6 maja 2014 roku-k.11-13, regulamin umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty-k.19).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane metodą analityczną dowody z dokumentów, których treść była jasna i nie budziła żadnych wątpliwości, rzecz jednak w tym, że nie mogły one stanowić podstawy do uwzględnienia powództwa.

Sąd odmówił natomiast mocy dowodowej wykazowi operacji na rachunku karty (k.8-10) wystawionemu na nazwisko pozwanego, ponieważ nie stanowi on wyciągu z rachunku bankowego prowadzonego do obsługi udzielonego przez bank kredytu w związku z wydaniem karty kredytowej typu C..

Podkreślić należy, że powyższy wykaz nie można uznać za dokument bankowy w rozumieniu art. 95 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe, abstrahując od wskazania, że wówczas na potrzeby postępowania cywilnego miałby on wówczas charakter dokumentu prywatnego.

Niemożność uznania przedmiotowego wykazu za dokument bankowy, wynika z faktu, iż zgodnie z powołanym przepisem art. 95 ust. 1 prawa bankowego, koniecznym wymogiem takiego dokumentu jest nie tylko podpisanie go przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku, lecz również opatrzenie **pieczęcią banku**. W realiach sprawy przedłożony wykaz nie został opatrzony pieczęcią Banku (...) S.A., a więc w tej sytuacji nie może być uznany za dokument bankowy. Tym bardziej wydruk ten nie spełnia formy dokumentu elektronicznego o którym mowa w przepisie art. 7 ustawy prawo bankowe.

Możliwość ustalenia jedynie w oparciu o takie oświadczenia zasadności dochodzonego roszczenia w sposób nieuprawniony premiowałaby powodowy bank. Taki wykaz należałoby uznawać co najwyżej jako odwzorowanie stanowiska powoda dotyczącego istnienia wierzytelności dochodzonej pozwem, które nie podlegałoby żadnym weryfikacjom w oparciu o dokumenty potwierdzające treść czynności prawnej – w tym przypadku umowy o przyznanie limitu kredytowego, skoro brak jest przedstawionych dokumentów dotyczących historii rachunku prowadzonego dla obsługi tego kredytu.

W istocie wykaz ten stanowi zbiór tabelek opisujących różnego rodzaju transakcje gotówkowe, bezgotówkowe, ubezpieczenia, prowizje i inne opłaty. Na tej podstawie Sąd nie był w stanie określić jaką kwotę pozwany rzeczywiście wykorzystał z przyznanego mu limitu, zweryfikować prawidłowość naliczeń poszczególnych opłat i odsetek i w konsekwencji odtworzyć mechanizm wyliczenia kwoty dochodzonych pozwem. Jest to tym bardziej zasadne w sytuacji w której strona powodowa nie wykazała wymagalności roszczeń, o czym będzie mowa szerzej w części prawnej uzasadnienia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne (nieudowodnione) na uwzględnienie nie zasługuje.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził od pozwanego roszczeń w łącznej wysokości 2.500,92 zł, które wynikały z zawartej przez strony umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty C. numer (...).

Zgodnie z przepisem art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do treści art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Mając na uwadze zamysł ustawodawcy, który nadał postępowaniu cywilnemu charakter postępowania kontradyktoryjnego, uznać należy iż gromadzenie materiału dowodowego należy do stron postępowania. Nie jest bowiem rzeczą Sądu zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, nie jest też Sąd zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa zatem na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). W istocie jest to obowiązek rozumiany jako potrzeba przytaczania dowodów przez stronę w jej własnym interesie. Jeśli bowiem strona nie będzie realizowała wspomnianego obowiązku wówczas narazi się na niekorzystne skutki procesowe swoich działań w postaci przegrania sporu sądowego. Zatem konieczność dowodzenia swoich twierdzeń w procesie sądowym podyktowane jest wyłącznie interesem strony. Art. 232 k.p.c. oznacza wprowadzenie w procesie zasady kontradyktoryjności i odstąpienie od odpowiedzialności sądu orzekającego za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNP 1998/21/643, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNP 1999/20/662).

W rozpoznawanej sprawie ciężar udowodnienia istnienia dochodzonej wierzytelności, spoczywał zatem na powodzie, który z tych faktów wywodził skutki prawne.

W ocenie Sądu powód nie sprostął tak określonym ciężarom procesowym.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że sama umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydania karty kredytowej, nie skutkowałą jeszcze postanowień po stronie pozwanego obowiązku świadczeń pieniężnych.

Zgodnie bowiem z art. 69 ust.1 prawa bankowego, zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, **zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu** wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Przy umowie kredytu dotyczącego karty kredytowej w trakcie obowiązywania umowy, kredytobiorca nie jest obowiązany do zwrotu całości wykorzystanego limitu kredytowego, lecz jedynie do wskazanych w miesięcznych zestawieniach spłat minimalnych wykorzystanego limitu kredytowego, ale nie mniej niż 50 zł (vide: punkt II podpunkt 1 umowy – k. 11 verte).

Dopiero w sytuacji rozwiązania umowy, posiadacz karty zobowiązany był do spłaty całego zadłużenia karty.

W realiach sprawy, strona powodowa nie wykazała wypowiedzenia pozwanemu umowy o przyznanie limitu i wydanie karty C. zawartej poprzestając jedynie na twierdzenia o takiej okoliczności.

W konsekwencji w sprawie zaistniała sytuacja w której strona powodowa nie wykazała, ani wysokości zadłużenia, ani jego wymagalności, zaś z samego faktu konieczności ponoszenia przez pozwanego okresowych opłat stałych (vide: punkt I podpunkt 13-14 umowy) nie wynika jeszcze ich wysokości.

Innymi słowy nawet hipotetyczna możliwość podjęcia prób ustalenia wysokości zadłużenia w oparciu o pismo powoda z karty 8-10 (tytułowanego jako wykaz operacji na rachunku karty) nie pozwalałoby na możliwość zweryfikowania wysokości roszczenia, skoro nie wykazano dat wypowiedzenia umowy, a tym samym wymagalności wszystkich należności powstałych z tytułu przedmiotowej umowy po stronie pozwanego. W tym przypadku istnieje niemożność w ogóle wyliczenia poszczególnych kwot składających się na kwotę dochodzoną pozwem i także prawidłowości **zaliczenia wpłat** dokonywanych przez pozwanego.

Powoduje to wątpliwości, jaka ewentualnie część kwoty dochodzonej pozwem stanowić ma w rzeczywistości: należność główną (wymagalną), jaka odsetki (jakie i jaki był mechanizm ich wyliczenia), a jaka stanowi inne należności uboczne (prowizje, koszty windykacji, wezwań, itp.).

W konsekwencji rozstrzygnięcie Sądu uwzględniające chociażby część roszczenia objętego pozwem byłoby całkowicie dowolne, przy czym w sprawie nie ma również zastosowania przepis art. 322 k.p.c., ponieważ roszczenie nie dotyczy naprawienia szkody, dochodów, bezpodstawnego wzbogacenia, świadczenia z umowy dożywocia i byłoby wyliczalne, a nie zostało po prostu wyliczone (udowodnione).

Wprawdzie zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (§ 2).

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, powyższe twierdzenia powoda o istnieniu dochodzonych wierzytelności nie mogły zostać poczytane za udowodnione, ponadto Sąd powziął wątpliwości co do przytoczonych przez powoda okoliczności faktycznych, ponieważ powód nie wykazał kiedy, w jakiej wysokości i na jakiej podstawie powstawała należność stanowiąca kwotę roszczenia głównego, oraz mechanizmu wyliczenia należności ubocznych.

W ocenie Sądu wobec niewykazania przez powoda zarówno zasadności dochodzonego żądania jak i jego wysokości niniejsze powództwo należało oddalić.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w wyroku z dnia 21 listopada 2016 roku.